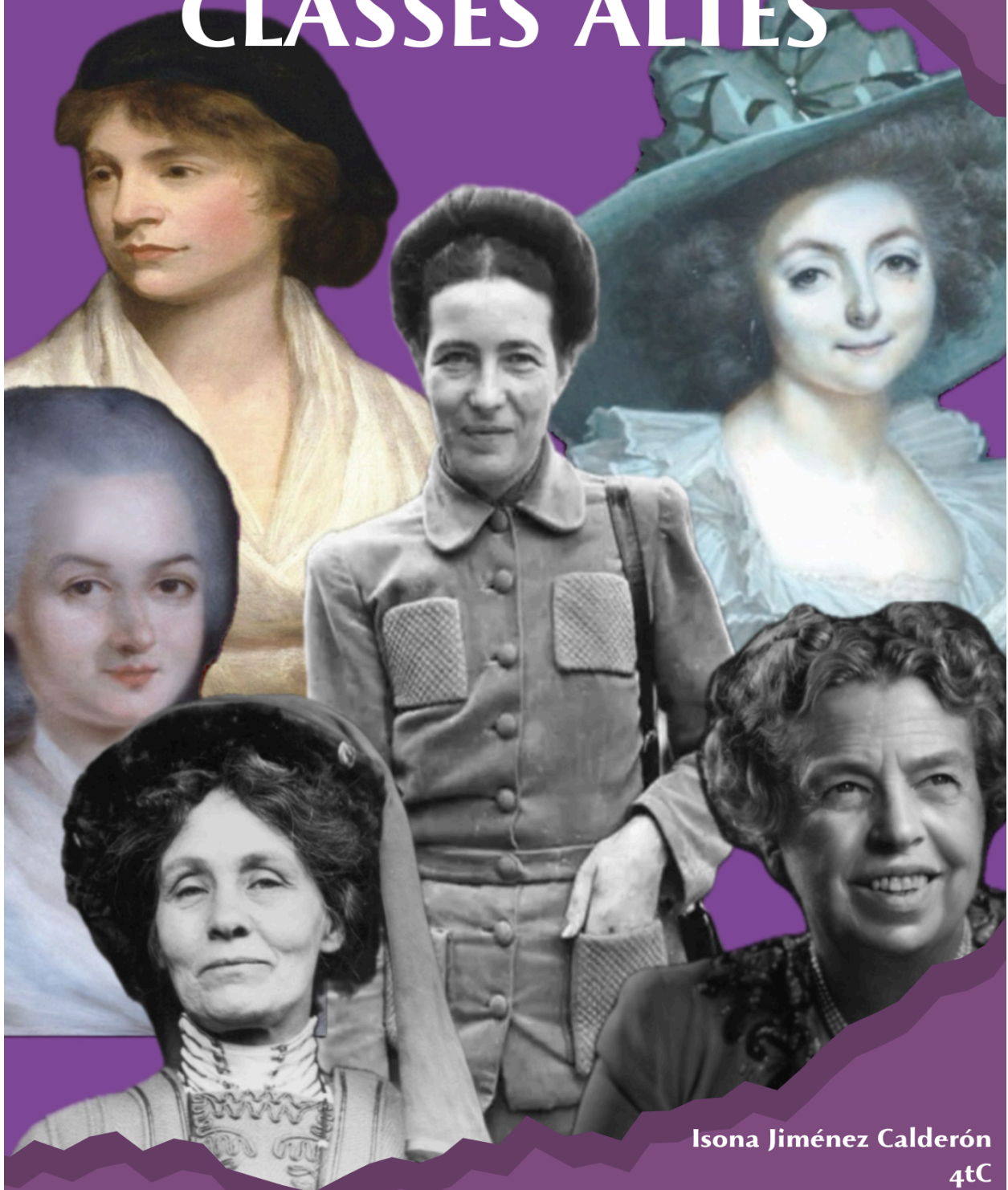

EL FEMINISMO DE LAS CLASES ALTAS

Isona Jiménez Calderón

4C

Belinda León

Women, they have minds, and they have souls, as well as just hearts. And they've ambition, and they've got talent, as well as just beauty. I'm so sick of people saying that love is all a woman is fit for.

-Louisa May Alcott, Little Women

ABSTRACT I RESUM

This Research Project talks about “*Feminism of the Upper Classes*” and focuses on the changes made by women who had power in society. Here you will find information about six women from different fields (literature, philosophy and politics) and what they did to achieve change. Information is also found on the situation of women in today’s society and a reflection is made on the role of women in the world.

Aquest Projecte de Recerca parla sobre el “*Feminisme de les Classes Altes*” i s’enfoca en els canvis que han realitzat les dones que tenien poder a la societat. Aquí es troba informació sobre sis dones de diferents àmbits (literatura, filosofia i política) i sobre el que van fer per aconseguir un canvi. També es troba informació sobre la situació de les dones a la societat actual i es fa una reflexió sobre el paper de la dona al món.

ÍNDEX

ABSTRACT I RESUM.....	2
ÍNDEX.....	3
INTRODUCCIÓ.....	4
HIPÒTESI, OBJECTIU I METODOLOGIA.....	5
DESENVOLUPAMENT DEL TEMA.....	7
PART TEÒRICA.....	7
• LITERATURA.....	12
• FILOSOFIA.....	15
• POLÍTICA.....	17
PART PRÀCTICA.....	22
CONCLUSIONS.....	25
AGRAÏMENTS.....	26
BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA.....	27

INTRODUCCIÓ

El tema que he escollit és el feminisme i em vull centrar a les dones que venien de famílies adinerades que van fer un canvi important a la figura de les dones a la societat. Durant quasi tota la història de la humanitat, la dona ha estat en una posició inferior a la de l'home, però gràcies al treball i la lluita de moltes dones s'ha pogut avançar i actualment els dos gèneres estan més igualats. Encara que moltes dones es revelessin, no se les escoltava, alguns dels canvis més importants que es van fer van ser gràcies a les dones que tenien famílies amb diners, que eren les que es podien permetre estudiar i després emetre els seus coneixements a través de la política, la literatura, l'art...

He escollit aquest tema perquè crec que el feminisme s'ha entès de manera errònia en moltes persones i creuen que les dones volen tenir una posició superior als homes. També m'ha semblat interessant que molts dels drets que hem aconseguit i la difusió del feminisme ha sigut gràcies a aquestes dones riques.

M'agradaria fer una taula per la part pràctica on es pugui veure la informació de les diferents dones de les que parlaré: d'on venen, la seva família, els canvis que han fet a la societat... per així poder comparar les dades. A més a més, m'agradaria analitzar la societat d'ara i veure si aquests canvis segueixen estan o de quina manera els han millorat.

HIPÒTESI, OBJECTIU I METODOLOGIA

La meua hipòtesi és que les dones privilegiades han tingut el “poder” de que les dones siguin escoltades. Això crec que és degut a que elles, al tenir una posició privilegiada tenien més mitjans per difondre els seus pensaments i que, gent important els escoltes i poguessin fer canvis.

El meu objectiu per a aquest treball és informar sobre els canvis que han existit durant la història per a les dones. Moltes vegades pensem que totes les revolucions feministes han fet que la societat canviés, i en certa manera sí que ho han fet però de manera més petita. Quan parlem de canvis grans ens referim als que van fer les dones adinerades.

El primer que havia de fer per realitzar el treball era decidir el tema, i des d'un principi vaig saber per a quina direcció volia anar. Sabia que el feminisme era un tema que m'agrada i que és molt ampli, i van ser aquesta raons per les quals el vaig escollir. Inicialment volia parlar sobre la història del feminisme, però després vaig canviar d'opinió quan em van recomanar el tema del que parlo actualment: els canvis que s'han fet a la societat gràcies a les dones amb poder.

La hipòtesi va ser fàcil de redactar, ja que la meua pregunta era si les dones riques van fer canvis més importants que les que no tenien el poder econòmic. Posteriorment vaig pensar en els meus objectius, i vaig realitzar la introducció.

Per la part teòrica, em vaig centrar en la recerca de dones que haguessin contribuït en diferents àmbits i vaig escollir la literatura, la filosofia i la política. Després de trobar dues de cada àmbit, vaig començar a recollir informació de cadascuna i a escriure una biografia, explicant també la seva contribució al feminisme. Posteriorment, vaig investigar sobre els períodes històrics que van viure per poder entendre el context en el que es trobaven.

Després vaig començar la part pràctica. El primer que vaig fer va ser una taula comparativa que ensenya qui són i que van fer, i seguidament vaig investigar sobre la situació actual de les dones al món, per poder veure si els seus canvis els havien adquirit tots els països.

Una de les últimes parts en elaborar va ser la conclusió, on vaig parlar de si la hipòtesi era correcta o no, faig un resum del que les dones han aconseguit i de el que he après fent aquest treball. Finalment he fet els agraïments i el resum.

DESENVOLUPAMENT DEL TEMA

PART TEÒRICA

Olympe de Gouges va viure a la França del **Segle de les Llums**. Aquest període va ser caracteritzat per la búsqueda del coneixement i la raó com fonts de canvi i progrés per part dels escriptors i filòsofs francesos. Es van difondre les idees de canvi social i polític, i això va construir les bases del desenvolupament dels Drets Humans, la democràcia i el pensament crític. Aquesta època lluitava contra les idees tradicionals i la ignorància, i es van produir importants canvis a la ciència, la política i la filosofia. Els escriptors, com Olympe, van utilitzar les seves obres per difondre aquests pensaments.

També va viure la **Revolució Francesa (1789)**, que va agafar les idees de la Il·lustració, moviment que va aparèixer al Segle de les Llums, com van ser la igualtat i la llibertat, que es van utilitzar per lluitar per la independència i la justícia. A la Revolució Francesa es va aconseguir derrocar la Monarquia de Lluís XVI per posar una República. Els primers anys de la Revolució van ser molt violents, sobretot durant l'època del Terror, on Robespierre considerava que la violència i les amenaces eren la millor manera de defensar la República, que es va acabar convertint en una dictadura. Amb l'arribada de Napoleó Bonaparte va concentrar el poder a la seva figura i va estendre aquesta revolució cap a altres països europeus. Finalment, aquest període va acabar l'any 1815 amb Napoleó sent derrotat pels enemics. Olympe no va poder veure la fi d'aquesta revolució, però va viure una època on va poder expressar la seva forma de pensar en forma d'escrits que tindrien un impacte no només en la seva generació, sinó que també ho tindria en totes les generacions següents.

Imatge 1. Reunió d'intel·lectuals del segle les llums. Imatge extreta de <https://th.bing.com/Reunió d'intel·lectuals>

Imatge 2. La Llibertat Guiant al Poble-Delacroix. Imatge extreta de <https://3.bp.blogspot.com/La Llibertat Guiant al Poble>

Mary Wollstonecraft va viure la **Revolució Agrícola** anglesa durant el s.XVIII. A aquesta revolució es va produir una evolució a la forma de treballar el camp, on es va augmentar la productivitat i va disminuir la mà d'obra agrícola. Al s.XVIII la principal activitat econòmica era l'agricultura, i per millorar-la i obtenir més guanys van fer dues transformacions que van millorar la producció dels aliments: el cercament i un nou sistema de rotació de cultius (Norfolk). A més, es considera aquesta revolució com l'antecedent de la Revolució Industrial, ja que degut a la disminució de la necessitat de mà d'obra, moltes persones van anar a trobar treball a les fàbriques de les ciutats.

Mary també va viure el principi de la **Revolució Industrial**, al voltant del 1780, el creixement econòmic va augmentar, principalment degut a les millores en els mitjans de transport, i per fer això possible es van construir carreteres de peatge i autopistes. Aquest fet va fer que els burgesos i les classes altes s'enriquessin, però va afectar a la classe obrera negativament. Ara, havien de treballar més de 12 hores per obtenir un sou miserable que no els donava per alimentar a les seves famílies, i per això molts nens i nenes van haver de deixar els estudis per a treballar, cosa que va convertir a l'educació en un privilegi només accessible per a les classes altes.

Imatge 3. Revolució Agrícola Anglesa.
Imatge extreta de conheca-a-revolucao-agricola

Imatge 4. Revolució Industrial a Anglaterra.
Imatge extreta de <https://bing.com/Revolució Industrial>

Simone de Beauvoir va viure la **tercera, quarta i cinquena República Francesa**. La tercera República (1870-1940) va intentar consolidar la democràcia, reconstruir l'economia després de la guerra, la lluita contra l'antisemitisme i el descontentament de la població. Es van poder fer grans canvis en l'educació, la legislació i els drets de les dones. També es van crear lleis que protegien i garantien els drets dels ciutadans, com va ser la llibertat d'expressió, que va

permetre que les persones poguessin expressar les seves opinions i participar en la política del seu país lliurement. La quarta República (1946-1958) va ser causada per la insatisfacció dels francesos després d'haver perdut la Segona Guerra Mundial i la crisi econòmica que va causar aquesta guerra. Al començament de la cinquena República (1958-actualitat) es va crear un sistema administratiu més eficient, es va donar més poder als governs locals i van descentralitzar la presa de decisions. Això va aconseguir unificar França i preservar la seva identitat cultural.

La **Primera Guerra Mundial** (1914-1918) i la **Segona Guerra Mundial** (1939-1945) també van succeir mentre Simone estava viva. Moltes batalles de la Primera Guerra Mundial van tenir lloc a França, afectant a les ciutats i a la població, que hauria d'arreglar-les i passar per una crisi econòmica, perquè els diners que es van reclamar a Alemanya en el Tractat de Versalles no va ser suficient per arreglar totes les destrosses, i devien diners als EUA pels préstecs que els havien demanat durant la Guerra. A aquesta primera guerra va existir la corrent filosòfica de l'existencialisme, que es centrava en l'existència humana i la responsabilitat individual que va sorgir degut a la guerra, tenint a Jean-Paul Sartre com a filòsof d'aquest moviment. Després de la Segona Guerra Mundial, la inflació es va disparar degut a la manca d'aliments provocada pels alemanys. En aquest context va aparèixer el Pla Marshall dels EUA, basat en donar diners a països occidentals europeus per reconstruir-los, l'objectiu d'aquest pla va ser l'expansió del capitalisme i la búsqueda de nous socis comercials pels EUA.

Imatge 5. Tercera República Francesa

Imatge extreta de

<https://e8.alamy.com/Paris-declara-la-3aRepublica>

Imatge 6. Primera i Segona Guerra Mundial.

Imatge extreta de

<https://cdn.images.express.co.uk/World-War-2-1>

Sophie de Grouchy va conivire amb el **Renaixement**, un moviment artístic i cultural on l'humanisme es va estendre, es van desenvolupar noves tècniques i formes artístiques a

l'arquitectura, la pintura, l'escultura, la música, les ciències i la literatura. Aquest moviment es caracteritzava per l'alegria, la confiança en l'home, les ganes de saber i la llibertat. Es va produir un augment significatiu en el comerç i la banca, sentant les bases per al desenvolupament econòmic i l'expansió de les potències europees als segles posteriors. El **Gran Segle** va ser un dels segles més rics de la història de França. A aquest període on es va restablir la monarquia absoluta, la literatura, la moda, l'art i la llengua francesa es van difondre per tota Europa.

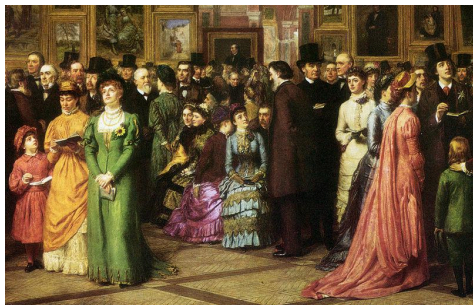

Imatge 7. Renaixement Francés. Imatge extreta de <https://www.hisour.com/French-Renaissance>

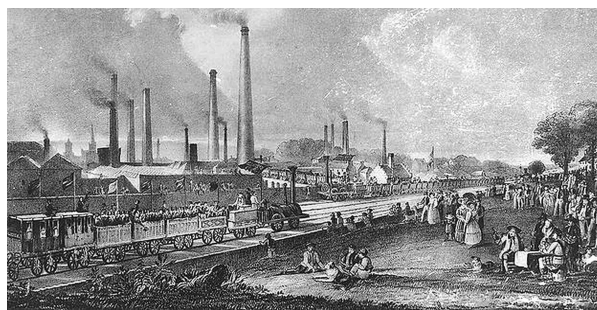

Imatge 8. El Gran Segle Francés. Imatge extreta de <https://live.staticflickr.com/Gran-Segle>

Emmeline Pankhurst va passar per l'**Era Victoriana**, l'època de la major esplendor de l'Imperi Britànic, on va créixer la influència del Regne Unit i es va consolidar com a potència industrial mundialment. El govern britànic va ser una monarquia parlamentària i no va travessar cap revolta política, ja que el govern va fer reformes polítiques i laborals que van fer que no caessin les revolucions. L'economia d'aquesta època va estar marcada pel desenvolupament i l'evolució de la **Revolució Industrial**, i la societat es dividia en les jerarquies de gènere i de classe. Les activitats socials es dividien en gèneres: els homes havien de treballar i saber de política, mentre que les dones havien de quedar-se a casa i cuidar de la seva família. La cultura del Regne Unit va créixer degut a l'accés d'obres artístiques i la seva distribució. Els avenços tecnològics van permetre que s'imprimissin més revistes i diaris a preus molt economics, i l'Estat va crear escoles elementals on s'ensenyava l'alfabet, que va permetre que més persones aprenguessin a llegir. La ciència també va fer avenços com l'ús d'anestèsia a la medicina i la publicació de la teoria de l'evolució per part de Charles Darwin.

Imatge 9. Reunió a l'Era Victoriana. Imatge extreta de <https://sobrehistoria.com/era-victoriana>

Imatge 10. Revolució Industrial. Imatge extreta de <https://cloudfront.net/assets/img>

Eleanor Roosevelt va estar present a la **Primera i Segona Guerra Mundial** i a les seves conseqüències, com van ser els **Feliços Anys 20** i la **Gran Depressió**. Els Feliços Anys 20 va ser un període de creixement econòmic i de transformacions polítiques, socials i culturals. Es va difondre música com el jazz o el blues, el art decó i el consumisme. A les grans ciutats com Nova York o Chicago es van construir molts gratacels, i la prohibició de l'alcohol va donar peu a bars clandestins i crims organitzats. L'economia d'aquest període va ser la més rica, degut a que es trobava en expansió com a conseqüència de la Segona Revolució Industrial, que va afectar a la producció i al consum de les famílies. Els bancs es van desenvolupar amb l'ús de crèdits i de la Bossa de Wall Street, que venia accions de les empreses. Aquestes accions van acabar devaluant-se, cosa que va arruïnar l'economia. Aquest fet va provocar la Gran Depressió, que va provocar que molts bancs i empreses tanquessin i l'atur augmentés. Les conseqüències d'aquesta Depressió es van allargar durant anys, i políticament van fer que moltes persones deixessin d'estar a favor de la democràcia, i estar a favor del feixisme i el nazisme.

Imatge 11. Feliços Anys 20. Imatge extreta de: <https://bp.blogspot.com/-Ug6JjDXWOes>

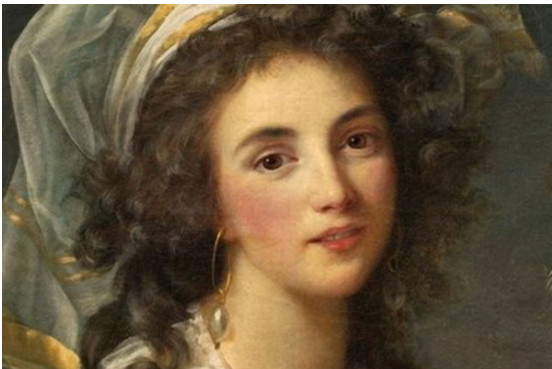

Imatge 12. Crack del 29. Imatge extreta de <https://2.bp.blogspot.com/Gran-depresi%25C3%>

● LITERATURA

- Olympe de Gouges va néixer l'any 1748 a Montauban. La seva família era burgesa, de pare carnicer i mare negociant de teles. Amb 17 anys es va casar amb Louis Aubry, amb el qual va tenir un fill. Pocs anys després es va quedar viuda i va renunciar a casar-se una altra vegada. A l'any 1770 va traslladar-se a París, buscant una bona educació pel seu fill, Pierre Aubry. A París es va dedicar a escriure obres de teatre, sent la més important "*L'esclavitud dels negres*", que parlava de la situació que vivien els esclaus des de la seva perspectiva il·lustrada, on defenia els drets dels humans sense importar el seu sexe, gènere o origen. Per aquesta obra va ser molt criticada, ja que a l'època els privilegiats acostumaven a pensar que estava bé.

La seva obra més important va ser la "***Declaració dels Drets de la Dona i la Ciutadana***" a l'any 1791, una contestació a la "*Declaració dels Drets de l'Home i el Ciutadà*" publicada al 1789, on només es declaraven els drets dels homes. La declaració de De Gouges reclamava el dret a vot, la propietat privada, poder tenir una educació, exercir càrrecs públics i demanava la igualtat de poder a l'Església. Olympe va adoptar les idees de la Revolució Francesa, però una vegada que es va instal·lar el Terror, va defensar els seus propis pensaments a favor de la dona i va lluitar contra la monarquia i el bàndol revolucionari. Per la obra que deia que les dones i els homes devien de tenir els mateixos drets va ser declarada una dona "no natural" i va ser guillotinata el 3 de novembre de l'any 1793, amb 45 anys.

Imatge 13. Olympe de Gouges. Imatge extreta de <https://www.revuedesdeuxmondes.fr/OLYMPE-DE-GOUGES>

Imatge 14. Vestimenta d'Olympe de Gouges. Imatge extreta de <https://th.bing.com/th/id/R.26125d>

○

Imatge 15. Pierre Aubry de Gouges (pare). Imatge extreta de:

<https://1450v.alamy.com/pierre-aubry-de-gouges.jpg>

- Mary Wollstonecraft va néixer l'any 1759 a Spitalfields, Anglaterra. La seva família era econòmicament bona, però el seu pare es va gastar tots els diners i, degut a aquesta tristesa, es va dedicar a l'alcohol i maltractar físicament a la seva dona. Mary sempre va ser una noia que defenia la igualtat de les dones i els seus drets. Quan era jove va conèixer a Jane Arden, la qual tenia un pare que va introduir a les dues noies a la ciència i la filosofia, cosa que va fer que Wollstonecraft s'interessés encara més en aprendre. Mary va treballar com a professora d'una família amb diners i, gràcies a aquest treball, va poder recollir informació la qual utilitzaria després per a escriure obres com "*Reflexions sobre l'educació de les filles*" i "*Històries originals*".

A la obra de "*Reflexions sobre l'educació de les filles*" va ser publicada al 1787, i parla de com han d'educar les mares a les seves filles: ensenyant-les autodisciplina, a pensar de manera analítica i a que aprenguin activitats que donin diners per poder mantenir-se soles. Finalment, va abandonar la professió de l'ensenyament i es va dedicar completament a l'escriptura. Durant aquesta època, Mary va començar una relació amb Henry Fuseli i li va proposar tenir una relació poliàmora, ja que l'artista estava casat, però ell es va negar. Després d'aquesta ruptura, Wollstonecraft es va traslladar a França, on va escriure al 1791 la

“*Vindicació dels drets de les dones*”, una obra que explica la importància de que les dones tinguin una educació, ja que són elles les que han d’educar als seus fills, que seran el futur de la nació; si tinguessin la possibilitat d’estudiar també podrien ser considerades igual que els seus marits, i no com un complement d’ells.

A França va conèixer a Gilbert Imlay, que posteriorment seria pare de la seva filla Fanny Imlay, nascuda a l’any 1794. Al començament de la guerra entre França i Anglaterra, ella i la seva família es van anar a viure a Londres, on el seu marit abandonaria a Fanny i a Mary, que va intentar suïcidar-se amb verí. Després d’aquest succés es va centrar a la seva carrera d’escriptora i va relacionar-se amb autors britànics. Va conèixer a William Godwin, qui es va enamorar d’ella després de llegir la seva obra “*Cartes escrites a Suècia, Noruega i Dinamarca*”. Amb ell va tenir a la seva segona filla, Mary Shelley, l’any 1797. Aquest part va provocar la mort de Wollstonecraft degut a una infecció que la va fer patir durant onze dies fins que finalment va morir.

Imatge 16. Mary Wollstonecraft. Imatge extreta de:

<https://www.thefamouspeople.com/mary-wollstonecraft>

Imatge 17. Vestimenta de Mary Wollstonecraft.

Imatge extreta de: <https://www.gogmsite.net/mary-wollstonecraft>

● FILOSOFIA

- Simone de Beauvoir va néixer a París l'any 1908 en una família burgesa. Ella es va criar amb els pensaments de la seva mare, una dona molt catòlica, però el seu pare era ateu i sempre li deia que havia d'estudiar i llegir molt per poder tenir molt coneixement. Finalment, als 14 anys Simone deixa de creure en Déu i es dedica completament a aprendre coses noves. Amb 16 anys ella a decidir que volia ser professora, i aquest somni es va poder fer realitat perquè els seus pares no podien oferir un gran dot per casar a les seves filles i van optar per utilitzar els seus diners per a l'educació d'elles. Al 1925 es va matricular a l'Institut Catòlic de París, i l'any 1928 va acabar els seus estudis de filosofia. Simone es va presentar als exàmens per ser professora a França i aquí va conèixer a molts filòsofs importants, com Sartre, que va quedar primer en els resultats i va deixar com a segona a De Beauvoir, sent la persona més jove en aprovar aquest examen amb 21 anys.

Durant 14 anys es va dedicar a ensenyar a l'educació secundària, i l'any en el que va començar a ser docent va ser també l'any en el que es va convertir en la parella de Jean-Paul Sartre. L'any 1943 va decidir dedicar-se a l'escriptura i deixar l'ensenyament. Aquest mateix any va publicar "*La convidada*", la seva primera novel·la. Quan França va ser envaïda pels nazis, Simone va escriure "*La Sang dels Altres*", on reflexiona sobre els la responsabilitat dels intel·lectuals a l'època en la que es trobaven.

Quan l'ocupació alemanya acaba, Simone decideix publicar textos filosòfics i el llibre "*El Segon Sexe*" on l'autora analitza la situació de la dona a la societat. El que principalment vol ensenyar amb aquest llibre és que les dones no són diferents per la biologia, sinó que són diferents degut a la manera en la que està construïda la societat. També parla de com les dones sempre han sigut tractades com menys, la importància de que les dones lluitin i de com estan repartits els càrrecs importants a la societat. Durant els anys 50 i 60 es va dedicar a viatjar pel món explicant les seves opinions en temes com els drets de les dones,

l'avortament i conflictes polítics. L'any 1980 Sartre va morir, deixant a Simone sola i com a conseqüència escrivint “*La Cerimònia de l'Adéu*”. Finalment, l'any 1986 De Beauvoir mor amb 78 anys per una neumonia.

Imatge 18. Simone de Beauvoir. Imatge extreta de:
<https://th.bing.com/th/id/R.05a7ad99138f81b667bb75ae917ff&riu=http%3%2fSimone-de-Beauvoir>

- Sophie de Grouchy va néixer l'any 1764 a Meulan, França, en una família on el seu pare era Marqués de Grouchy i la seva mare era una dama intel·lectual que es va encarregar de l'educació dels seus fills. Amb 22 anys es va casar amb Marie-Jean-Antoine Nicolas de Caritat, el Marqués de Condorcet, un filòsof i polític que tenia 42 anys; junts van tenir una filla que es deia Eliza Condorcet-O'Connor. La seva casa era el lloc de reunió pels intel·lectuals de l'època, persones com Adam Smith, Thomas Jefferson i Olympe de Gouges van assistir-hi.

El 29 de març de 1794 el seu marit va morir, deixant a Sophie i a la seva filla soles. Aquest fet va deixar a Sophie sola dins de la Revolució Francesa en la qual ella i el seu marit estaven molt endins, i per no caure a la ruïna va haver de deixar l'àmbit intel·lectual per obrir una botiga per sortir del pas.

En 1798 va retornar al seu costat intel·lectual i va escriure “*Cartes sobre la simpatia*” on explora el concepte de la simpatia i la seva necessitat per a construir

una societat més justa, reclamava el dret de les dones per tenir una educació i la igualtat de gènere. Finalment, Sophie va morir el 8 de setembre de 1822 a París.

Imatge 19. Sophie de Grouchy. Imatge extreta de: https://www.appl-lachaise.net/Sophie_de_Grouchy

Imatge 20. Vestimenta de Sophie de Grouchy. Imatge extreta de: <https://i.servimg.com/u/f55/18/sophie>

● POLÍTICA

- Emmeline Pankhurst va néixer l'any 1858 a Manchester, Anglaterra, en una família on el pare era un empresari que s'oposava a l'esclavitud i la seva mare era una dona feminista. Encara que els seus pares tinguessin una mentalitat progressista per l'època, van educar a Emmeline per a que de gran fos una esposa i mare. La noia va formar un pensament que no s'adequava a la manera de pensar imposada per l'escola, i això va ser perquè des dels 14 anys llegia una publicació feminista anomenada "*Women's Suffrage*" que comprava la seva mare. Després d'acudir a un discurs a favor dels drets de la dona amb 14 anys va decidir entrar en el moviment sufragista d'Anglaterra.

Posteriorment li van oferir estudiar a *L'École Normale* situada a París, on va estudiar química i contabilitat, però on havia d'aprendre també assignatures com bordat pel simple fet de ser una dona. L'any 1878 va començar la seva relació amb Richard Pankhurst, un advocat de 44 anys que estava molt compromès amb la lluita per aconseguir el vot de les dones. El seu va ser un matrimoni convencional, tenint 4 fills en només 4 anys, però el que els diferenciava dels altres era la seva ideologia, ja que eren membres del Partit Laborista Independent i del sufragisme.

Els dos van fundar el “*Women’s Franchise League*” que defenia el dret de que les dones casades i solteres poguessin ser sufragistes.

Al 1898 va morir el seu marit Richard, i la deixa amb molts deutes que la van portar a treballar al Registre de Naixements i Morts de Chorlton, on va poder visualitzar les diferències entre els drets de les dones i homes. Al 1903 va donar discursos sufragistes al Parlament, però no li feien cas, i per això va decidir fundar la “*Women’s Social and Political Union*” on va defensar el dret al vot de les dones. Emmeline va passar sis setmanes a la presó per intentar colar-se dins del Parlament per entregar una protesta al primer ministre. En aquelles sis setmanes va poder veure les males condicions en las que havien de viure les presses, i per aquesta raó va decidir que utilitzaria la presó com a medi de protesta. Pankhurst va fer tot el possible perquè l’empresonessin fins que no s’aprovés el sufragi femení al Regne Unit. Després de una negociació per donar el dret a les dones que no va sortir en davant, 300 dones van sortir liderades per Emmeline en una marxa cap al Parlament, on van ser rebudes per la policia enviada per Winston Churchill; event que seria recordat com **Black Friday**.

El partit “*Women’s Social and Political Union*” es va convertir en el partit de les dones, i va deixar el pacifisme per convertir-se en un partit amb mesures més invasives com incendis. Al 1918, Christabel Pankhurst, la filla d’Emmeline es va presentar com a candidata per les primeres eleccions on es podien presentar les dones però va perdre, cosa que portaria al partit a desintegrar-se. El 6 de febrer es va aprovar finalment el **sufragi femení** però només per a les dones **majors de 30** anys, que eren ja considerades madures. Emmeline va morir el 14 de juliol de 1928 a una llar per a gent gran amb 69 anys. Un mes després de la seva mort es va aprovar el **sufragi femení a totes les dones majors de 21 anys**.

Imatge 21. Emmeline Pankhurst. Imatge
extreta de <https://images.fineartamerica.com/pankhurst>

Imatge 22. Vestimenta d'Emmeline
Pankhurst. Imatge extreta de
<https://i.pinimg.com/originals/71/b1/aa/71caa6355.jpg>

- Eleanor Roosevelt va nèixer l'any 1884 a Manhattan, EUA, dins d'una família que era de classe alta, degut a que el seu oncle per part de pare va ser el sisè president dels Estats Units d'Amèrica, i de part de la seva mare, era neboda dels campions de tennis del moment.

Va perdre a la seva mare amb vuit anys i al seu pare dos anys després, amb deu anys. Això va provocar que des de molt petita, Eleanor desenvolupés una depressió que l'acompanyaria tota la seva vida. Després de quedar-se orfe, va marxar a viure a casa de la seva àvia, on va ser ensenyada per la seva tieta fins als quinze anys, quan va anar a l'Acadèmia Allenswood situada a Wimbledon. Amb disset anys, al 1902, va acabar amb la seva educació i va tornar als Estats Units on va formar part de l'"*Association of Junior Leagues International*" a Nova York, una associació on les dones de classe alta on es reunien i ajudaven voluntàriament per millorar les comunitats i el teixit social, cultural i polític de la societat civil.

L'estiu de 1902 es va trobar en un tren amb Franklin Roosevelt, un cosí cinquè del seu pare, i va sorgir un romanç secret per correspondència entre ells. Finalment es

van comprometre un any després el dia 22 de novembre. La parella es va casar el dia 17 de març del 1905 i va ser anunciada en els diaris més importants del país, com el *New York Times*. Franklin i Eleanor van tenir sis fills, el primer l'any 1906 i l'últim al 1916.

El 4 de març de 1933 es va convertir en primera dama dels Estats Units, ja que el seu marit va ser escollit com a president, però en comptes de estar contenta per aconseguir aquesta posició, es va deprimir perquè normalment, les primeres dames acostumaven a quedar-se a casa i fer tasques domèstiques. Eleanor va decidir que volia canviar aquest rol: va ser la primera dona presidencial en celebrar conferències de premsa regulars, l'any 1940 va ser la primera en parlar en una convenció nacional del partit, va escriure una columna periodística anomenada "*My day*" que va ser molt difundida, i va ser la primera dona en presentar un canal de radio.

Eleanor va ser nombrada delegada davant l'Assemblea General de les Nacions Unides, on va llegir la "*Carta oberta a les dones del món*" a Londres l'any 1946. A més a més, va informar que les representants i les delegades de la Comissió de les Nacions Unides van redactar una declaració dirigida a les dones dels seus respectius països i demanen als representants que, quan tornin al seu país han de col·laborar amb la difusió d'aquesta declaració perquè totes les dones haurien de conèixer els seus drets.

Ella va tenir un paper molt important en l'elaboració i aprovació de la Declaració Universal dels Drets Humans, ja que era la presidenta del Comitè que s'encarregava de redactar-la. Originalment, aquesta declaració s'anava a nomenar "*Declaració Universal dels Drets dels Homes*" però això exclouia a les dones, i per aquesta raó Eleanor va lluitar per canviar-li el nom a "*Declaració Universal dels Drets Humans*".

L'any 1945 va morir el seu marit, Franklin Roosevelt, i ella ho va fer 17 anys més tard, al 1962. Al 1960 va ser diagnosticada amb anèmia aplàstica, i a causa de la medicació, dos anys després va patir de tuberculosi a la mèdula ósea. Això va provocar que el 7 de novembre de 1962 morís amb 78 anys.

Imatge 23. Eleanor Roosevelt. Imatge extreta de <https://legacyprojectchicago.org/Eleanor0Roosevelt>

Imatge 24. Vestimenta d'Eleanor Roosevelt. Imatge extreta de : <https://i.pining.com/originals/51/86/71/.jpg>

PART PRÀCTICA

EXPLICACIÓ DE LES EVIDÈNCIES QUE ENS HAN DEIXAT

Gràcies a Eleanor Roosevelt, les dones també formen part de la Declaració Universal dels Drets Humans, i un dels articles dels que la formen és l'article 26: el Dret a l'Educació. Però no només l'ha aconseguit ella sola, sinó que Olympe de Gouges, Mary Wollstonecraft, Simone de Beauvoir i Sophie de Grouchy, van lluitar als seus països perquè les nenes poguessin tenir la mateixa educació que els nens, tant a l'escola com a casa. Aquest apartat diu que és obligatori que totes les persones tinguin accés a una educació primària gratuïta i universal, tant nens i nenes com persones adultes. El 84% dels països garantitzen aquesta educació primària, però només un 58% el garantitza sense discriminar per gènere o sexe. Això significa que les dones del 42% dels països, comptant en els que les discriminen i en els que no hi ha educació, no tenen accés a aquest dret.

Un altre dret que defensaven era el de votar. Emmeline Pankhurst va lluitar tota la seva vida per aconseguir que les dones tinguessin el dret a votar a Anglaterra. Per fer-ho va estar a la presó fins que la política permetés el sufragi femení, que es va aprovar l'any 1918 a les dones majors de 30 anys, mentre que l'edat mínima dels homes per votar era de 21, això va passar perquè es considerava que les dones maduraven més tard. Deu anys després, al 1928, es va permetre a les dones majors de 21 anys votar. Actualment, a Anglaterra, l'edat mínima de qualsevol persona per votar és de 18 anys. El moviment sufragista d'Emmeline va animar a dones d'altres països a revolucionar-se per obtenir el dret a vot, com podrien ser els EUA, que van aconseguir el sufragi femení dos anys després d'Anglaterra, al 1920.

Actualment, 225 territoris (països i illes) tenen sufragi femení. L'edat mínima per votar en llocs com Cuba, Illa de Man, Jersey o Nicaragua és de 16 anys, però les que el govern normalment imposa es de 18 a 21 anys. A Brunei i als Emirats Àrabs Units el vot és condicionat, a Brunei les persones poden votar a les eleccions locals, i als Emirats Àrabs Units hi ha un sufragi limitat. A la Ciutat del Vaticà només poden votar cardenals, que són homes, i és l'únic Estat del món on les dones no poden votar.

En aquesta taula podem observar les dades de les diferents dones i el que van fer de manera resumida:

NOM	NAIXEMENT -MORT	FAMÍLIA	ÀMBIT	ÈPOCA	QUÈ VAN FER?
Olympe de Gouges	1748-1793 França	Família Burguesa	Literatura	Segle de les llums i Revolució Francesa	Declaració dels Drets de la Dona i la Ciutadana (vot, propietat privada, educació, igualtat per les dones)
Mary Wollstonecraft	1759-1793 Anglaterra	Família amb diners	Literatura	Revolució Agrícola i Revolució Industrial	Vindicació dels Drets de la Dona (importància de l'educació de les dones)
Simone de Beauvoir	1908-1980 França	Família Burguesa	Filosofia	3a, 4a i 5a República, 1GM i 2GM	El Segon Sexe (les dones són diferents només per l'educació que se'ls dona, han de lluitar per canviar-ho)
Sophie de Grouchy	1764-1822 França	Família Marquesa	Filosofia	Renaixement i Gran Segle	Cartes sobre la simpatia (dret de les dones per tenir una

					educació i la igualtat de gènere)
Emmeline Pankhurst	1858-1928 Anglaterra	Pare empresari	Política	Era Victoriana, Imperi Britànic i Revolució Industrial	Partits polítics on es busca el sufragi femení
Eleanor Roosevelt	1884-1962 EUA	Família de classe alta	Política	1GM i 2GM, Guerra Freda, Feliços anys 20 i Depressió econòmica	Declaració Universal dels Drets dels Humans (gràcies a ella es van afegir les dones a aquesta declaració)

CONCLUSIONS

La meva conclusió és que la hipòtesi que em vaig plantejar al principi és correcta. Aquestes dones van poder aconseguir que les dones tinguessin espai gràcies al seu poder econòmic. Amb la situació de Sophie de Grouchy hem pogut observar que va haver d'obrir una botiga per sortir endavant quan el seu marit va morir i va haver de deixar de costat l'ambient intel·lectual. Això demostra que si les dones no tenen aquest poder econòmic, han de deixar a banda tots els drets que haurien de tenir en aquella època.

L'educació també era un privilegi. Les dones i les nenes que no pertanyien a la classe alta de la societat havien de treballar des de petites, fent que no tinguessin l'oportunitat de tenir l'educació bàsica, com per exemple llegir o escriure. Les dones de les que he parlat en aquest treball han tingut aquest privilegi degut a les seves famílies burgeses o de classe alta. Això les ha permès tenir la capacitat crítica per forjar un pensament que es considerava revolucionari on el més important era la igualtat entre els gèneres per formar una societat justa per a les properes generacions.

Si parlem de l'actualitat, crec que hi ha bastant igualtat entre homes i dones, però encara hi ha diferents aspectes que s'haurien de millorar. En molts països que no estan en vies de desenvolupament encara hi han drets que no es compleixen per a les dones, i un dels que menys es respecta és el dret de prendre decisions sobre el seu cos (dret a l'avortament, casament...), sobretot perquè encara hi ha països on es practica la mutilació dels genitals de les noies. És per raons com aquestes que encara hi ha una lluita constant per aconseguir que tothom es pugui estar fora de perill.

Realment, m'ha agradat fer aquest treball. El feminisme sempre ha estat un tema que m'ha interessat molt, però mai m'havia aprofundit tant com per fer el treball. He pogut conèixer la història de dones que ens han donat les bases per fer el que vulguin lliurement. Gràcies a la seva lluita podem estudiar, votar, però sobretot ens han donat els drets bàsics que totes les persones haurien de tenir, si no fos per persones com Eleanor Roosevelt aquests drets només defensarien als homes, i les dones viurien en una societat on no serien considerades iguals.

AGRAÏMENTS

Vull agrair a la meva professora d'aquest treball, Belinda León, per haver-me guiat des del principi en la manera d'enfocar el treball i per tota l'ajuda que m'ha oferit durant tot el recorregut. També vull agrair, en certa manera, a les dones de les que he parlat en aquest treball per lluitar i dedicar la seva vida a que la societat sigui una mica més justa. Per últim m'agradaria agrair-me a mi mateixa, he dedicat molt de temps i energia en fer aquest treball i puc dir que estic orgullosa del resultat obtingut. -

BIBLIOGRAFIA I WEBGRAFIA

Informació d'Olympe de Gouges:

- Anònim. El Siglo De Las Luces: resumen de la ilustración en Francia. En Pocas Palabras. [El Siglo De Las Luces: Resumen De La Ilustración En Francia | En Pocas Palabras](#)
- Kiss, T [Teresa] 2024. Revolución Francesa. Concepto.de. <https://concepto.de/revolucion-francesa/> De Julio Costas, E [Esperanza] 2020. La esclavitud de los negros en la obra de Olympe de Gouges. Nodos del Conocimiento. [La esclavitud de los negros en la obra de Olympe de Gouges – Congreso Internacional Nodos del Conocimiento 2020](#)
- De Gouges, O [Olympe] 1791. Declaración de los Derechos de la Mujer y de la Ciudadana. Observadores Ddhh. https://observadoresddhh.org/wp-content/uploads/2019/09/declaracion_derechos_mujer.pdf
- Fernández, Tomás y Tamaro, E [Elena] 2004. Biografía de Olimpia de Gouges. Biografías y Vidas. [Biografía de Olimpia de Gouges \(biografiasyvidas.com\)](#)
- Meza Escorza, T [Tania] 2015. La muerte de Olympe, la pionera. Milenio. [La muerte de Olympe, la pionera - Grupo Milenio](#)

Informació de Mary Wollstonecraft:

- Montano, J [Joaquín] 2024. Revolución agrícola inglesa. Liferder. <https://www.liferder.com/revolucion-agricola-inglesa/>
- Anònim. Historia de Inglaterra. Qué Historia. https://quehistoria.com/europa/inglaterra/#google_vignette
- Cartwright, M [Mark] 2023. El impacto de la Revolución Industrial británica. World History Encyclopedia en español. <https://www.worldhistory.org/trans/es/2-2226/el-impacto-de-la-revolucion-industrial-britanica/>
- Anònim. Reflexiones sobre la educación de las hijas. Wikiwand [Reflexiones sobre la educación de las hijas - Wikiwand](#)

- Martínez-Casasola Hernández, L [Luis] 2020. Mary Wollstonecraft: biografía de esta precursora del feminismo. Psicología y Mente. [Mary Wollstonecraft: biografía de esta precursora del feminismo \(psicologiaymente.com\)](https://psicologiaymente.com)
- Anònim. Vindicación de los derechos de la mujer. Wikipedia [Vindicación de los derechos de la mujer - Wikipedia, la enciclopedia libre](https://es.wikipedia.org/wiki/Vindiciaci3n_de_los_derechos_de_la_mujer)

Informació de Simone de Beauvoir:

- Anònim. Tercera República Francesa: Francia se constituye en república. Historia Universal. <https://historiauniversal.org/tercera-republica-francesa-francia-se-constituye-oficialmente-en-una-republica/>
- Fretes, F [Federico] 2023. Cuarta República Francesa. Historiando. [Cuarta República Francesa \(historiando.org\)](https://historiando.org)
- Anònim. 2023. Historia Francesa de las cinco repúblicas. Simplemente Francia. [Historia francesa de las cinco repúblicas - Simply France \(simply-france.com\)](https://simply-france.com)
- Anònim. Historia económica de Francia. Wikipedia. [Historia económica de Francia - Wikipedia, la enciclopedia libre](https://es.wikipedia.org/wiki/Historia_econ3mica_de_Francia)
- Santa Olalla, M [Miguel]. El Impacto Filosófico de las Guerras Mundiales: Un Análisis Profundo. Filosofía Online. [El Impacto de las Dos Guerras Mundiales en la Filosofía: Un Análisis Profundo \(miguelsantaolalla.es\)](https://miguelsantaolalla.es)
- Ricardo, R [Rodrigo] 2020. Francia de la posguerra: política, economía y reconstrucción. Estudiando. [Francia de la posguerra: política, economía y reconstrucción | Estudiando](https://estudiando.com)
- Anònim. 2024. El Segundo Sexo. Biblioteca de la Filosofía en la Red. <https://filosofiaenlared.com/consulta/resumenes-de-libros/e-resumenes-de-libros/el-segundo-sexo-simone-de-beauvoir/>
- Montagud Rubio, N [Nahum] 2019. Simone de Beauvoir: biografía de esta filósofa. Psicología y Mente. [Simone de Beauvoir: biografía de esta filósofa \(psicologiaymente.com\)](https://psicologiaymente.com)

Informació de Sophie de Grouchy:

- Anònim. Renacimiento francés Hisour Arte Cultura Historia. <https://www.hisour.com/es/french-renaissance-30716/>
- Anònim. Renacimiento francés. Wikipedia. [Renacimiento francés - Wikipedia, la enciclopedia libre](#)
- Anònim. El florecimiento económico: la Economía Renacentista y su impacto en el mundo moderno. Conceptos de la Historia. [El Florecimiento Económico: La Economía Renacentista Y Su Impacto En El Mundo Moderno | Conceptos De La Historia](#)
- Anònim. Historia de Francia. Wikipedia. [Historia de Francia - Wikipedia, la enciclopedia libre](#)
- Anònim. Sophie de Condorcet. Wikipedia. [Sophie de Condorcet - Wikipedia, la enciclopedia libre](#)
- Santa Olalla, M [Miguel]. Sophie de Grouchy: una visión filosófica excepcional. Filosofía Online. [Sophie de Grouchy: La filósofa que revolucionó el pensamiento \(miguelSantaolalla.es\)](#)
- Ferrer Valero, S [Sandra]. 2017. La Marquesa Revolucionaria, Sophie de Condorcet. Mujeres en la Historia. [La marquesa revolucionaria, Sophie de Condorcet \(1764-1822\) \(mujeresenlahistoria.com\)](#)

Informació d'Emmeline Pankhurst:

- Kiss, T [Teresa] 2024. Época Victoriana. Enciclopedia Humanidades. <https://humanidades.com/epoca-victoriana/>
- Montagud Rubio, N [Nahum] 2020. Emmeline Pankhurst: biografía de esta líder del movimiento sufragista. Psicología y Mente. [Emmeline Pankhurst: biografía de esta líder del movimiento sufragista \(psicologiaymente.com\)](#)

Informació d'Eleanor Roosevelt:

- Gayubas, A [Augusto] 2024. Felices Años Veinte. Enciclopedia Humanidades. <https://humanidades.com/felices-anos-veinte/>

- Montano, J [Joaquin] 2022. Gran Depresión. Liferder. <https://www.liferder.com/gran-depresion/>
- Anònim. Eleanor Roosevelt. Wikipedia. [Eleanor Roosevelt - Wikipedia, la enciclopedia libre](#)
- Anònim. Junior League. Wikipedia. [Junior League - Wikipedia](#)
- Anònim. Carta abierta a las mujeres. Wikipedia. [Carta abierta a las mujeres del mundo - Wikipedia, la enciclopedia libre](#)
- Alonso del Val, V [Vega] 2020. Conoce a las mujeres que lucharon por la igualdad e hicieron universales los derechos humanos. Amnistía Internacional. [Conoce a las mujeres que lucharon por la igualdad e hicieron universales los derechos humanos \(amnesty.org\)](#)

Informació per a la part pràctica:

- Anònim. 2018. Artículo 26: Derecho a la educación. Naciones Unidas. <https://news.un.org/es/story/2018/12/1447521>
- Anònim. 2023. Datos clave sobre el derecho de las niñas y las mujeres a la educación. UNESCO. <https://www.unesco.org/es/articulos/datos-clave-sobre-el-derecho-de-las-ninas-y-las-mujeres-la-educacion>
- Anònim. Movimiento sufragista en el Reino Unido: La lucha por el derecho al voto femenino. Conceptos de la Historia. <https://conceptosdelahistoria.com/movimientos-sociales/feminismo/movimiento-sufragista-en-el-reino-unido/>
- Merino, A [Álvaro] 2021. El mapa de la edad mínima para votar en el mundo. El Orden Mundial. <https://elordenmundial.com/mapas-y-graficos/mapa-edad-minima-votar-mundo/>
- Alonso del Val, V [Vega] 2022. La lucha de las mujeres por el derecho al voto femenino. Amnistía Internacional. <https://www.es.amnesty.org/en-que-estamos/blog/historia/articulo/la-lucha-de-las-mujeres-por-el-derecho-al-voto-femenino/>

- Anònim. Historia de Inglaterra. Qué Historia.
https://quehistoria.com/europa/inglaterra/#google_vignette
- Anònim. 2013. Periodos históricos en Francia. Explore France.
<https://www.france.fr/es/preparate/periodos-historicos-francia>

Imatges:

- Imatge 1:
<https://th.bing.com/th/id/R.368aac27e4e237baff8b739ef6ab2aaf?rik=59DH1RMacVCnJA&pid=ImgRaw&r=0>
- Imatge 2:
<https://3.bp.blogspot.com/-Xf2cZzjxb-s/WeolEqGVbBI/AAAAAAAAAG-k/mBu6wW2Avu41vviO8PyC0mbrjh23xYdACLcBGAs/s1600/1AA73A545.jpg>
- Imatge 3:
<https://conhecimentocientifico.com/wp-content/uploads/2019/06/conheca-a-revolucao-agricola-onde-como-foi-implantada-e-as-tecnicas.jpg>
- Imatge 4:
https://th.bing.com/th/id/OIP.xGD_EHAR3u4z0j1098hH-wHaFj?rs=1&pid=ImgDetMain
- Imatge 5:
<https://c8.alamy.com/compes/mfnpx4/multitud-en-paris-celebra-la-declaracion-de-la-tercera-republica-francesa-el-4-de-septiembre-de-1870-litografia-de-color-mfnpx4.jpg>
- Imatge 6:
<https://cdn.images.express.co.uk/img/dynamic/78/590x/Nazi-German-occupation-World-War-2-1109018.jpg?r=1554305023813>
- Imatge 7:
<https://www.hisour.com/wp-content/uploads/2018/05/French-Renaissance-768x569.jpg>
- Imatge 8: https://live.staticflickr.com/65535/51286725835_670bb1df83_b.jpg
- Imatge 9: <https://sobrehistoria.com/wp-content/uploads/2010/08/era-victoriana.jpg>
- Imatge 10: <https://d1sxy7l4fhu207.cloudfront.net/assets/img/series/BIR.jpg>
- Imatge 11:
https://1.bp.blogspot.com/-Ug6JjDXWOes/Xg0Td_KaWdI/AAAAAAAAAIF4/qgBp6TRVTAYVimRDNMDm8R_d95egEg4SQCLcBGAsYHQ/w1200-h630-p-k-no-nu/f890de44f

[06203e6bebab1956a413b02be1c5509af759751bb9ab577f512de6c-rimg-w720-h587-gmir.jpg](https://2.bp.blogspot.com/-3I2mF-2x9oE/W7zyoxuLLjI/AAAAAAAAAMc/HiBINiOZeVc_eChLkZ2Ynop-PLmzw4aDACEwYBhgL/s1600/Gran-depresi%25C3%25B3n.jpg)

- Imatge 12: https://2.bp.blogspot.com/-3I2mF-2x9oE/W7zyoxuLLjI/AAAAAAAAAMc/HiBINiOZeVc_eChLkZ2Ynop-PLmzw4aDACEwYBhgL/s1600/Gran-depresi%25C3%25B3n.jpg
- Imatge 13: <https://www.revuedesdeuxmondes.fr/wp-content/uploads/2018/07/OLYMPES-DE-GOUGES-REVUE-DES-DEUX-MONDES-COUVERTURE-600x400.png>
- Imatge 14: <https://th.bing.com/th/id/R.26125d22b00fda2de41264a0180f124b?rik=JaU8sVj2N0Mong&riu=http%3a%2f%2fmedia-cache-ec0.pinimg.com%2f736x%2f16%2f81%2fa8%2f1681a8ee974b24362507fc8fbef1a153.jpg&ehk=WRTV3i2d%2bBC9ndBSXq1c3I2L3if5DOHDIf%2fXb5QaKGY%3d&risl=&pid=ImgRaw&r=0>
- Imatge 15: <https://1450v.alamy.com/450v/pcecl1y/482-pierre-aubry-de-gouges-pcecl1y.jpg>
- Imatge 16: <https://www.thefamouspeople.com/profiles/images/mary-wollstonecraft-2.jpg>
- Imatge 17: https://www.gogmsite.net/_Media/mary-wollstonecraft-shelley.jpeg
- Imatge 18: <https://th.bing.com/th/id/R.05a7ad99138f81b667bb75ae917ff45b?rik=0HDP087w93NDiA&riu=http%3a%2f%2fwww.revuedesdeuxmondes.fr%2fwp-content%2fuploads%2f2018%2f03%2fSimone-de-Beauvoir-1024x671.jpeg&ehk=FNWQTOqg6zwcQtbGVztI%2bD2RkxlydcB1wDHNBS9hDY4%3d&risl=&pid=ImgRaw&r=0>
- Imatge 19: https://www.appl-lachaise.net/wp-content/uploads/2021/02/10-Condorcet_Sophie_de_Grouchy_marquise_de-portrait.jpg
- Imatge 20: <https://i.servimg.com/u/f55/18/66/92/19/sophie10.jpg>
- Imatge 21: <https://images.fineartamerica.com/images-medium-large-5/1-emmeline-pankhurst-1858-1928-granger.jpg>
- Imatge 22: <https://i.pinimg.com/originals/71/b1/aa/71b1aabab1b3caa6355af6a6e5c559f9.jpg>

- Imatge 23:
https://legacyprojectchicago.org/sites/default/files/2019-08/Eleanor%20Roosevelt_0.jpg
- Imatge 24:
<https://i.pinimg.com/originals/51/86/71/5186713521327c108acb87e743815585.jpg>

